

REDACTIUNEA.
Administrațiunea și Tipografia.
BRAȘOV, piața mare Nr. 30.
Scrisorile nefrancațate nu se primesc. Manuscrisurile nu se returnează.
INSERATE se primesc la **ADMINISTRAȚIUNEA** în Brașov și la **scrierile** Blouirilor anuului:
 În Viena: M. Dukas Nachf. Max. Augenthaler & Emmerich Leuner. Heinrich Schalek. Rudolf Mosse. A. Oppelka Nachf. Anton Oppelka.
 În Budapesta: A. V. Goldberger, Ekstein Bernat. In Hamburg: Maroy & Liebmann.
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o soră garmond pe o coloană 6 or.
 — Publicări mai dese după tarifar și învoială.
RECLAME pe pagina a 3-a o soră 10 or. sau 30 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI

ANUL LXXXIII

„GAZETA” ieșe în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
 Pe un an 12 fl., pe șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
 N-rii de *Duminecă* 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
 Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
 N-rii de *Duminecă* 3 franci.
 Se prenumără la toate oficiile poștale din țară și din afară și la d-nii colectorilor.
Abonamentul pentru Brașov:
 Administrațiunea, Piața mare Târgului Inului Nr. 30, etajul I.: Pe un an 10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 or.
 Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. — Un esemplar 5 or. v. s. sau 15 bani. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 149.

Brașov, Joi 6 (19) Iulie.

1900.

Măcelul din Peking și Europa.

Măcelul ne mai auzit al ambasadorilor, al femeilor și copiilor lor și al tuturor străinilor în Peking, formeză azi în totă presa popoarelor culte obiectul principal al discușiunii.

Ce-i drept, încă nici azi, după patru săptămâni, n'au sosit în Europa sciri oficiale despre uciderea europenilor de către masele plebei chineze rescutate, dér gróznicul măcel se confirmă acum și din parte chineză și mai ales prin depeșele din Shanghai.

Strigătul de indignare asupra infricoșatei crime, ce s'a comis de către Chinezii prin sâlbatica batjocorire a tuturor prescrierilor dreptului ginților și a umanității se amestecă cu strigătul de răsbunare, ce răsună dintr'un colț al Europei până la celalalt.

Pentru nenorociti, cari au cădut victimă crudității diavolești a rasei galbene aprinse de un fanatism și de o ură nespūsă contra tuturor străinilor, răsbunarea, după care strigă toate foile europene, vine prea târziu. Dēcă s'ar fi putut stabili grabnic o înțelegere între puteri, după izbucnirea răscólei Boxerilor, ar fi fost cu puțință printr'o intervențiune energică a Japoniei, care puté să sară mai iute în ajutorul celor amenințați ca ori-ce altă putere, să se impedeze infricoșatul măcel. Dér puterile nu s'au putut învoi și Rusia indeosebi, a ridicat dificultăți față cu o intervenire a trupelor japoneze. „Rusia”, scrie o foia oficiósă rusescă din Petersburg, „n'a putut să dea plină putere Japoniei în China pentru salvarea câtorva sute de europeni, compromițând astfel influința sa și a Germaniei. Pentru cei impresurați în Peking, dıce, Europa a întreprins tot ce a fost în stare, dér n'a putut să-

scape așa, ca printr'asta să dea naștere unor incurcături nesfârșite pentru viitor“.

Vedurăm ce a întreprins Europa și cu ce rezultat până acuma. Au cređut înțelepții diplomați, că cu vre-o 15—20,000 de oștire compusă din contingentele tuturor puterilor europene, apoi ale Japoniei și Americii de nord, vor puté să înfrângă răscóla și să intre în Peking ca învingători. S'au înșelat însă amar. Eță acum s'a completat suma de două-zeci de mii a trupelor internaționale, ce au fost trimise în China, însă scirile ce vin dela Tien-Cin justifică îngrijirea, că dēcă nu vor sosi curând ajutóre însemnate, trupele reunite ale puterilor pot fi cu totul respinse de pe basa de operațiune din Tien-Cin și dela Taku. S'au înșelat mult Europenii în hărnicia militară a Chinezilor. Preai-au desprețuit. Au cređut, că sunt tot acei Chinezii ca pe timpul răboiului cu Japonia. Defapt stă lucrul altfel.

Chinezii au învățat din experiențele răboiului cu Japonia și în cești șese ani din urmă au făcut mari încordări pentru a-și reforma oștirea. Ei și-au procurat din fabricile europene un număr enorm de tunuri, puști și munițiune, au trimis oficeri în școlile de răboi și în serviciul armatei europene și și-au adus instructori militari din toate țările, mai ales Germanii, cari au făcut din soldații chinezii țintași și artileriști buni. În șantierelor din străinătate s'au clădit pentru ei corăbii de răboi cuirasate și torpiloare, după cum se dıce, în valóre de peste 14 milioane.

Eță așa se esplică greutățile, cu cari au să se lupte trupele internaționale, cari au pornit ca să suprimé răscóla Boxerilor. Pozițiunea lor în Tien-Cin a devenit foarte amenințată și póte, pe când scriem aceste, să fi fost silite a se retrage

chiar dela acest punct însemnat strategic, unde se află arsenalele principale ale armatei chinezesci, turnătoriia de tunuri și fabricile de praf de pușcă și cartușe.

Problema puterilor europene s'a agravat cumplit în fața situațiunii create prin măcelul din Peking și prin rezistența militară energică a Chinezilor. Europa va trebui să mobilizeze și să trimită în China noué contingente tot mai mari. E vorba, cum dıce un diar german, de a se da ultima probă despre puterea de viață și viitorul a două lumi de cultură.

Va fi de lipsă în adevăr să se unescă toate forțele civilizațiunii apusene, dēcă este ca strigătul de răsbunare să nu fi răsunat în pustiu. Nici atunci însă nu le va fi ușor Europenilor a suprima uriașa răscóla chineză, implântând stégul culturai lor pe zidurile dărimate ale Pekinului.

Din România.

Concentrarea conservatóre.

Cetim în „*Timpul*” din Bucuresol:

„D-nii G. G. Cantacuzino și P. P. Carp au avut alaltăieri o întrevedere, în care au stabilit bazele fusiunii conservatóre și contopirea cluburilor.

„Șeful partidului conservator va adresa un manifest către toți membrii partidului prin care va anunța fusiunea.

„O mare întrunire se va ține la clubul conservator, probabil Joi sêra, la care vor participa membrii ambelor cluburi și se va proclama fusiunea.

„D. G. Gr. Cantacuzino, președintele consiliului de miniștri, a plecat Luni dimineața la orele 9 și 15 la Sinaia, unde a fost primit de M. S. Regele și reținut la dejun la castelul Peleş.

„D. Cantacuzino s'a întreținut cu M. S. Regele asupra demisiunii cabinetului și asupra fusiunii elementelor conservatóre.

„D. președinte al consiliului a recomandat Majestății Sale pe d. Carp, care ar forma un cabinet de concentrare conservatóre“.

*

Un ultim consiliu de miniștri se va ține, probabil astăzi Marți, la castelul Peleş, sub președința M. S. Regelui.

*

„*Constituționalul*”, vorbind despre situațiune dıce, că primul ministru Cantacuzino a prezentat regelui o soluțiune mai dinainte chibzuită și împreună stabilită de șefii celor două fracțiuni conservatóre și că numai Luni d-l Cantacuzino a depus în mâna monarhului dimisiunea mai de mult pregătită. M. S. Regele a rămas să avizeze. Inalta decisiune a Suveranului póte să mai întârzie câte-va zile.

„*Constit.*” sperază, că până la sfirșitul săptămânei criza va fi terminată.

Același diar anunță, că d-l P. P. Carp a fost chemat în audiență la M. S. Regele pentru azi, Miercuri, dimineața.

Răboiul în China.

Din China sosesc sciri înfiorătóre. După-ce Boxerii și trupele chineze de sub conducerea lui Tuan, au săvârșit teribilul măcel asupra streinilor din Peking, își continuă opera lor grozavă și în celelalte provincii ale imperiului. Din scirile cu data de 16 Iulie, dăm următoarele mai însemnate:

Măcelul din Peking.

Bruxella, 16 Iulie. Ministeriul de esterne a primit mai multe telegrame, cari confirmă măcelul din Peking. Numărul jertfelor este de cel puțin 800, între cari toți inginerii belgiani. Insuși principele Tuan a condus măcelul.

Paris, 16 Iulie. *Foreign Office* din Londra a primit deja Vineri scirea, că guvernul din Peking recunósce măcelărirea tuturor străinilor. Oficiul de esterne însă n'a voit să o comunice până când nu sosese o confirmare definitiv autentică. Toate diarele dau expresiă înfiorării lor în fața

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

Romeo.

I-am făcut cunoscința într'o berărie.

Stam singur la o masă, pipându-mi cu grije bănuța de cinci-deci de bani din buzunarul stâng al vestii. Chelnêrul începú să aprindă lămpile, pe când, la intervale scurte, câte-un însetat își făcea apariția. Peste puțin berăria era luminată și plină de lume. Discuții înfocate, risete și șópte tainice se pierdeau în fumul, ce plutea ca un nor de-asupra capetelor multimi. Paharul meu de mult mi-se uscasc dinainte și mă chinuia o sete nebună, când mă uitam cu câtă poftă sugeau vecinii dela masa de-alături. Făcui jurământ în gând, să nu nu mă mai uit la ei și 'mi țintii ochii spre ușe, gândindu-mă la Sândică, fratele meu de cruce. Acesta 'mi spusese de cu diuă, că are să-si vëndă nisce haine mai purtate și idea, că va veni cu ceva parale, imi gădilia sufletul. Par' că'i vedeam trecând grabit pe lângă biserică, apoi pe lângă cafenea..., eță-l prin dreptul anti-quăriei lui Șmil și... și, când să-l ved în ușa

berăriei, e altul; ce 'nșelăciune dulce a gândului și ce desiluzie! Dela o vreme m'apucă să număr. Până voiți numera la o sută, trebuie să vie, — imi dıceam în mine. Același joc înșelător; când era să-l ved aparând, era altul. Imi veni în gând puterea hipnotică. De ce n'o aveam și eu? Dér de unde puteam să sciu, că n'o am?... Nu 'ncercasem nici-odată. Imi fixai ochii cu putere spre ușe, de credeam, că 'mi ies din orbite; voesc să vie! Imi dısei în gând, și minune! Sândică apărú în prag. Avui un moment de ameteală, alt moment de serioșitate gravă — eram hipnotisator, — și pe urmă începui să rid de mine.

Prima întrebare:

„Bem ceva?...“

„Bem!“ răspuse Sândică vesel ca nici-odată, ér eu și mai vesel strigaiú:

„Să vie!...“

Abia acum băgaiú de sémă, că prietinel meu nu era singur, imi recomandă pe Romeo și ne aședarăm în jurul unei mese.

Era mai mult mic de statură, o figură colună cu nisce ochi albaștri afundați în cap și cu o frunte lată plină de încreșturi. Purta pêrul lung, din care îi

cădea din când în când câte-o șuviță pe frunte. Vorbea puțin și o serioșitate sfióșă se întindea ca un nor peste fața-i suferindă.

Sunt suflete rătăcite în lumea asta ca nisce floricele printre mărăcini, cari se 'nprietinesc repede, ca unite să indure mai ușor ghimpia celor, cari vreau să i coplesescă. Așa era Romeo; peste un sfert de ceas ne 'npretinirăm, de par'că ne-am fi cunoscut de când e lumea. Toți trei eram veseli, dér mai cu sémă Sândică, de câte-ori se goleau paharele se uita la ele cu o privire comică de seriósă și luându și o posă teatrală recita.

Un sóre de s'ar stinge 'n cer
 S'aprinde érași sóre...

Nae, mai veđi de noi! și cât ai bate 'n palme se umpleau paharele. Dela o vreme învățase și chelnêrul însemnătatea versurilor și nu mai aștepta să fiă isprăvite; când Sândică rostea cuvântul din urmă din versul al doilea, halbele răsăriau pe masă, ca prin minune.

Intr'un târziu rămăseii uimit, vedând, că Sândică era îmbrăcat cu hainele, cari erau destinate vëndării. Mă uitam lung și nu puteam înțelege: Când îl întrebai, eță ce-mi răspuse. „Cu cele de pe mine sunt

cu mult prea împrietinit ca să mă despart de ele. Pe cele noué 'mi era milă să le 'mbrac; prea erau frumoșe și să le țiu în cuiú ér nu'mi venea. Și apoi la urma urmei mă simt mai bine 'n astea: le cunosc și mă cunosc!“ Logică de bohem și mai multe nu. Așa l'am cunoscut pe Sândică și așa a rămas până în diua de astăzi.

Era trecut de mieđul nopții, când ne gândirăm să plecăm acasă. Pe drum 'mi adusei aminte, că n'am unde să dorm; dela gazda cea diutăiú plecasem și ca să pot merge la a doua, cu care vorbisem, imi trebuia 30 de franci, ca să-i plătesc înainte și n'aveam decât 20 și și aceștia aveam să-i primesc numai peste două zile.

„Dă-mi-i mie cei 20 de franci și poți să stai cu mine o lună întrégă, căci altfel sunt în poziția de-a fi dat afară din casă, ne-având cu ce să-mi achit chiria pe o lună înainte — dıse Romeo — și așa ne facem bine la amândoi. Ce dıoi?“

Ne-am învoit la moment și după-oe îi strinșeram mâna lui Sândică, o luărăm amândoi spre casă pe cheiul Dâmboviței.

O odăiță modestă, cu o ferăstră, ce da în curte, în fața căreia se legănau melancolice ramurile unui salcâm. Pe păreții

înfricoșatului măcel și toate dăc, că prin acest atentat monstruos China a eșit din rândul omenimei. Sângele vărsat strigă răsunare.

Estinderea răscólei.

Paris, 16 Iulie. O telegramă, ce-i se trimite din Shanghai lui „Tems” spune, că vice-regii din Hupei, Hunan și Honan urmăză ordinele lui Taan, ei lasă să fiă ucși numeroși creștini și bisericile lor să fiă pustiite.

Hamburg, 16 Iulie. Din Cifu se anunță, că în Hung-Sun, 30 miliori dela Nanking, au fost ucși — după maltratări grozave — episcopul italian, câți-va preoți italieni și mai multe sute de catolici. Vice-regii din Nanking se joră pe ceri și pământ, că n'a putut să impiedice măcelul.

În provinciile Hupei și Honan Boxerii au chinat și au omorât 20,000 creștini indigeni.

Luptele dela Tien-Cin.

O telegramă dată în 10 Iulie în Tien-Cin și sosită la 13 în Cifu, spune: Eri dimineața (9 Iulie) o trupă de o 1000 japoneși sub conducerea generalului Fukusima, 550 Engleși conduși de generalul Darward, 400 de marinari britanici, 100 Americani și 400 Ruși au atacat pozițiile inamicului la sud-vest și le-au ocupat repede. În timp ce pierderile inamicului au fost de 350 oameni și 4 tunuri mici. După această trupele aliate au atacat arsenalul dela Vest, pe care l-au ocupat cu ușurătate. Chinezii au inundat cu apă intrăgă împrejurimea spre Vest, așa că în direcția acesta înaintarea pare imposibilă. Gloria zilei privesce pe Japonese și Americani.

O uriașă consternare a produs la Petersburg știrile private, că lângă Tien-Cin au fost nimicite zilele trecute 6 companii rusești. Din 800 oameni n'au rămas în viață decât 30.

Cu data de 15 Iulie s'a telegrafat din Cifu, că acolo s'a răspândit știrile, că în 13 l. c. fortul din Tien-Cin și orașul chinez au fost ocupate de trupele aliate sub conducerea supremă japoneză. Trupele aliate au avut pierderi grave.

O altă telegramă, ce o publică cu data de 16 Iulie din Shanghai șiarul londones „Daily Mail”, prezintă situațiunea altfel. Ea dăc, că trupele aliate au îndreptat în 13 l. c. un atac comun încontra părții chineze a Tien-Cin-ului, dăr acest atac a fost respins. Europeanii au pierdut mai mult de 100 oameni. Dintre Engleși au cădut 40, dintre Japonese 60. Au mai cădut 2 coloneli americani și un colonel de artilerie rus. Chinezii, dăc telegrama, s'au luptat cu eroism și descărcău pușcături, ce aduceau morțe sigură.

de curând văruiți stăteau atârinate o mulțime de tablouri, prin colțuri aruncate picturi neisprăvite, pe o mesioară aproape de ferăstrău îmbrăștiate o mulțime de lucruri de tot felul, c'un cuvânt o neorânduială dintr'un colț la altul.

„Pictez?...”

„Din asta trăesc”, imi răspunse Romeo lungindu-se în pat. Peste câte-va momente eram desbrăcat. Era târziu și obosela ne copleși; în curând dormiam ca buștenii.

O lună de zile trăirăm nedespărțiți, în care timp avui ocazia să-i cunosc sufletul. Era de-o bună-tate uimitoare și-l împodobia o modestă frăscă. Când imi povestea câte-eva, avea aerul unui copil, care și deschide inima în fața tatălui său.

Intr'o seară senină de pela sfârșitul lui Maiu, eșirăm din casă și mergeam așa agale, fără să șcim unde mergeam. Vorbiam puțin, fiind fie-care pierdut într'o lume de gânduri deosebite

Târziu ne pomenirăm eșiți din sgomotul orașului; eram la „șosea”, locul de plimbare al Bucurescenilor. Un miros îmbătător de flori de teiu plutea în aer, și trăsurile muscalilor sbureau ca niște nălucl

Cestiunea economică în Bucovina.

I.

De un timp încôce se accentuează mereu în întregul imperiu, cu deosebire însă în Bucovina, cestiunea economică. Dăr precum nu s'a lucrat nicăiri serios, nici acest teren nu promite multe ród, când vedem, că mai cu seamă în dieta Bucovinei desbaterile economice s'au înscenat pentru a detrage atențiunea Românilor dela adeverata țintă a guvernului. Acesta s'a întâmplat cu știrile marelui Lupul, care era șeful partidului național român.

E de tot regretabil, că acest mijloc e întrebuințat și de baronul Mustaza, prin urmare și de strinsura din jurul reptilului „Timpul”, pentru a escamota simpatia masei populului. Trebuie să privim numai la persoanele înșirate între cooperatori și colaboratori, ca să te convingi despre serioșitatea promisiunilor făcute de câț-va „șheșeftari”.

În șirile următoare vom desvâli puțin actuala stare economică din Bucovina, pregătind astfel un mic substrat pentru practicarea fraselor sunătoare din programul economic al guvernului și al lacheilor săi. E însă straniu de tot a aștepta dela un guvern, care și-a propus estermnarea băștinașilor, o ridicare serioșă a țărăniimei române.

Starea actuală, în care se oglindesc pe deplin tradiționalul sistem de stăpânire, nu ne inspiră multe speranțe. Trebuie însă ougat serios asupra acestui punct, căci catastrofa se apropie mereu.

Acum veniți panglicarilor cu mine în coliba țărănului, ca să vedeți, al cui nume îl întrebuințati ca pedestal pentru măririle vóstre deșerte.

În gospodăria țărăniimei bucovinene, ce constituie 3/4 din întreaga populațiune, aflăm o stare primordială naturală. Dedit muncii câmpului și legată fiindu-i sórtea de solul patriei, s'ar presupune la țărănul bucovinean un ór-care progres al cengețării în cestiuni economice, existând condiții bune de dezvoltare și fiind accesibil pentru propășire.

Contrar așteptărilor însă, țărănul se ocupă și adă de economiă în mod barbar și rutinar. Lipsit de lumina cărții, fără instrucțiã, cu o educațiã întârziată, reținut la țără, nu îmbrășțează formele vieții, ce-l înundă. Lăsat în voia întâmplării pe treptă cea mai josă de cultură, ajuns în cele mai multe cazuri în starea cea mai desperată, pierie încet.

Cu scăderea puterilor fizice dispare mereu și cea morală și spirituală. El cunósce réul, dăr ougetarea-i nu e destul de istetă, ca să afle mijlocele de îndreptare, nici nu se pódte emancipa cu propriile sale puteri din actuala stare, ne dispunând de destulă forță morală, pentru a birui împrejurările nefaste ce-l copleșesc din toate părțile.

Maioritatea satelor din Bucovina ne prezintă numai nișce grupuri de ființe apatice, neprevădătoare și incapabile de-o viață rațională și normală. Pământului plin de viață nu i-se redă fertilitatea sleită prin cultură, ci se refăce cu ajutorul propriilor forțe ale naturii. Fără nici o cumpănire se desprețuesce sistemul schimbării de sem-

pe drumul luminat cu electricitate. Ne așdărâm pe o bancă și privim gânditori la lumea, care furnica în toate părțile. Trecu pe lângă noi o femeie în vârstă, frumósă încã, cu doi copii de mână și băgăi de semă, că Romeo o petrecu cu ochii, până ce se perdú în întunerecul pomilor, ce-și lăsau leneși ramurile peste alce. În privirea lui era ceva înduioșetor, și când n'o mai vedú tresări ca un om trezit dintr'un vis frumos, vedúnd realitatea.

„Ce frumos le stă copiilor lângă mama lor!” dăse el oftând și cu ochii pierduți spre locul, unde dispăruse necunoscuta.

Neprișepând observația asta, mă uitam la el lung și pe față i-se juca norul unei amintiri vagi, pierdută în adâncimea vremurilor. Cu o voce încetă — „mi era tēmă par'că s'el smulg din șirul gândurilor lui — îl întrebai:

„Ce te face să dăci asta?”

Tresări și mă privi un moment cutezător, apoi șfios își plecã ochii și murmurã trist:

„Ce mă face?... hm!.. și clătina din cap posomorit și dus pe gânduri.

Se vedea clar, că'l chinuia o taină și-l rugăi, îl rugăi mult să mi-o spuie și mie.

(Va urma.)

nături, culegându-se același product mulți ani de-arândul până la știria pământului și apoi fără a da țarinei timpul necesar pentru a-și repara puterea, începe din nou cultivarea acoleași plante.

Progresul agriculturii stă în legătură strinsă cu unelele moderne de muncă și cu mașinele. Aci se adeverescă dicala: „Arată-mi plugul tâu, și-ti voiți spune cum stai cu gospodăria”. Starea economiei nu permite a introduce decât lucruri próste. Țărănul se folosesc și adă încă de vechiul plug greoi, cel de fier e o raritate. De unelele moderne bine fabricate, perfecționate, de mașine de treerat, seménat, de locomobilele mici vorbã.

În ce privesc horticultura, liveșile se află în stare primitivă, pentru a cărei îmbunătățire nu se face chiar nimic. Nu se apreciează folosul, ce-l ar aduce înființarea grădinilor cu epocă roditori; ameliorarea prin altoirea pomilor roditori de soi bun e puțin cunoscută și practicată, precum nici seménarea semințelor copacilor roditori pentru a îndrepta și împlini lipsa copacilor, ce se uscã sêu degerã.

Nu se prețuesc folosul înmulțirii cartofilor, precum nu se seménã nici plante de importanță comercială, precum sunt cele manufacturale și folositoare droghariei. Înul seménat la câmp adese-ori e înăbușit de buruiene. Înul și cânepa se cultivã în proporțiuni fórte mici, numai pentru trebuințele casnice, firele nu se esportã de loc.

Nimeni în Bucovina nu s'a ougat a deștepta interesul pentru sericicultura. Cultura vermorilor de mătasă ar trebui să dă grija populațiunii femeesci. Borangicul era altă-dată o materie indispensabilă pentru îmbrăcăminte femeescă. Ce ram înșenat de negoț ar forma însă crescerea dușilor!

Așiderea de tot primitivă esșe și cultivarea zarzavaturilor, irigațiunea artificială nu e cunoscută. Nici albinăritului nu i-se acordă vre o atențiune, cu toate că preține cea mai puțină muncă.

De viticultura nu pódte fi vorba adă în Bucovina. Viile înfloritoare, ce se lățiau mai de mult în părțile sudice; dau mereu înderept. Nu se mai înființază vii, țărăni nu se perfecționază în lucrarea lor, nici nu produc vin, cu toate că viticultura ar fi una din ramurile de căpeteniã ale agriculturii, ar fi un isvor de avuțiã.

Trecem acum la cultivarea vitelor. Și această ramură de gospodăria a rămas acum ca și înainte de 125 de ani în starea sa primitivă. În decursul unui secol nu s'a făcut absolut nici un progres, cu toate că la anexare se ridicaseră voci, cari credeau, că Austria ar face bine să nu sporósă mult populația din „colțul, ce se mărinesce cu Ardealul, Maramureșul și Pocuția, ci s'el destineze ca un territorium unicum pentru crescerea vitelor”.

Primul guvernor al Bucovinei Splenyi (1774—1778) spune, că pășunea și fânul erau în cantitate atât de mare, încât se arândau și la străini (Armeni și Poloni). Vitele se esportau în Galiția și Ardeal, ér oile din Ardeal mergeau în Bucovina la păscătoare.

Dără cu timpul s'a schimbat clima și multe alte împrejurări în defavorul acestei stări. Cu distrugerea pădurilor s'au micșorat isvórele cu apă pctabilă, vegetațiunea câmpiilor a siăbit, ernele au devenit aspre și cu toate aceste vitele și oile se îngrijesc ca pe timpul Tatarilor. Nu se simte folosul hrănirii în grajduri, ci cele mai multe cresc bătute de intemperii sub ceriul liber.

Nu se construesc acarete necesare pentru iernatul tîrelor, precum și pentru ferirea nutrețului de umezélă și putredire. Mai ales ierna vita nu se hrănesc îndesulător; ierna cu frigul, primăvara cu bó lele epizootice deciméză acest avut al țării.

Pe când înainte crescerea vitelor era o ramură înșenată a ocupațiunii locuitorilor, pre când pășunile bogate produceau hrană abundentă pentru turme nenumărate de oi și ciredi de vite mari, pe atunci treptat cu înmulțirea succesivă a populațiunii și mărirea suprafeței ocupate de agricultură, se micșorã încet întinderea pășunelor și a fânateilor, scădúnd paralel și numărul vitelor.

Nu se grijesc nici de îmbunătățirea rasei prin introducere de specii bune, din contră negustori străini cu deosebire Jidani navălesc și cumpără dela pășune cele mai bune vite, lăsând pentru cultură cel mai réu material. Cei mai mulți țărani n'au nici o vită pe lângă casă, ér chiaburul ține numai atâtea vite, câte îi sunt de trebuință pentru cultivarea ogorului, cărarea bucatelor și transportarea greutăților.

Comerciul cu vite nu mai are importanță de altă-dată, abatorile sunt fórte primitive și în mâna Jidanilor. Interesul pentru producerea vitelor de tãrg, pentru producerea untului, laptelui și a cașcavalului scade mereu, neproducându-se rațio-

nal, precum nu se face negoț cuminte cu piei, lână și carne.

Pe la sate o mulțime de forțe tinere, copii, flăcăi și fete pierd vremea cu păscutul vitelor, porcilor, oilor și găștelor, în loc să cerceteze școla sêu să învețe vre o meseriã. Sărăcia poporului își are obârșia în lipsa desevărșită de pricepere pentru oultura rațională, vina regresului o pórta-nesciunța și indolența.

Cu înmulțirea moștenitorilor s'au micșorat și meșile, cari se drviséză mereu din generațiune în generațiune. Acestă fracționare a proprietății venescei a produs și produce la țără o supra-popolațiune și o scădere enormă a valorii muncii țărănului. Mărindu-se proletariatul agricol, care nu are destul pământ, ca să pódte trăi, i-se preparã țărănului miseria cea mai mare și sórtea argatului.

Acestei primejdii s'ar fi prevenit de mult, decât politica bucovineană ar fi continuat a fi rațională. Căci, decât s'ar fi grijit din capul locului pentru admigrarea supra-popolațiunii dela țără în orașe, ridicându-se meseriile și comerciul, adă am avé și orașele în mână, venescei nu ar fi făcut din ele fortărețe puternice contra Românilor. Asupra acestui fenomen vom reveni.

SCRIRILE ZILEI.

— 5 (18) Iulie.

I. P. S. Sa Metropolitul Meșianu, va merge pe ziua de Duminecă 22 Iulie n. la Petroseni, unde va pontifica la acul sănțirii bisericii române gr. or. de acolo.

Nedeea pe „Câmpul Pânii”. În ziua Sf. apostoli Petru și Pavel s'a ținut pe istoricul loc „Câmpul Pânii” festivitatea populară „Nedeea”, la care au participat mulțime de țărani și țărance, toți în pitorescul nostru costum național. Erau de prin satele Jibot, Vinerea, Balomir și alte comune învecinate. Au mai participat și numeroși membrii din clasa cultă românească, dela Deva, Orăștia, Alba-Iulia, Hașeg și din alte localități. Fiind-că timpul n'a prea fost favorabil, festivitățile proiectate a-se ținé sub cerul liber, s'au făcut într'un pavilion. Cu toate acestea „Nedeea” a reușit peste așteptare. Participanții au petrecut pacinic și frățesce în cântări românesce. Jocul a fost inaugurat de dame și domni prin o horă. Pe la 6 ore d. a. țărani și țărancele au cântat în grupuri cântece naționale românesce. Fetele din Jibot au cântat „Frunză verde colilie”, ér feciorii din Jibot „Sus opincă”; fetele din Balomir au cântat „Dragă mi-e fata sărăcă”. O fetiță a declamat „Părinte al dreptății”. Notăm, că printre óspeți erau de față între alții d-na și d-l Hossu-Longin din Deva, apoi d-l I. Mihu din Orăștia. Venitul curat al „Nedeei” a fost destinat pe séma „Reuniunii femeilor române din comit. Hunedórei”. — Ca ceva caracteristic amintim, că fóia kossuthistă „Egyetértés” a publicat deja în ziua când s'a ținut „Nedeea” un scurt raport — „telegrafic”, cum dăcea ea, despre decursul sêrbătorilor de pe Câmpul Pânii. Raportul „telegrafic” i-s'a trimis din Alba-Iulia și din cuprinsul lui se vede cât de colo, că el a fost înainte făcut. Ca de obicei, șovinistii colțați dela „Egyetértés” debutéză și de astă dată cu scornitura, că Românii ar fi „esclat în cântări aștătoare” sub conducerea învățătorilor... Neadeverșfruntat!

George Vernescu, fost ministru român în mai multe rânduri, a încetat subit din viață Marți la órele 2 după amiadă în urma unui atac de apoplexiã.

Necrolog. Aflăm cu părere de réu, că soția d-lui Dr. Elie Dăianu, fost director al „Tribunei”, Ana Dăianu născ. Totolianu, a răposat alaltăeri. În mormântarea se va face mână în Chișfalău, lângă Alba-Iulia. — Trimitem în tristatului șot, sincerile nóstre condolențe!

La școla de lucru manual din Sibiu, susținută de societatea femeilor săsesce sibieni, s'a făcut alaltăeri esamenul de încheiere. Cursurile acestei școle le-au urmat anul acesta și 27 Române. Dintre acestea 6 au luat diploma de instructor în lucrul de mână. Ele sunt: d-șorele Aurelia Bardosi, Stefania Scurtu, E. A. Prașca,

Eugenia Greou și Luisa Duma, apoi dâna Maria A. Popescu.

Trimisul Statelor-Unite la București. D. Arthur S. Hardy a fost primit Sâmbătă la castelul Peleş în audiență oficială cu ceremonialul prescriș. El a remis M. S. Regelui, în prezența d-lui ministru al afacerilor străine, scrisorile cari îl acertează în calitate de trimis estra-ordinar și ministru plenipotențiar al Republicii Statelor-Unite ale Americii pe lângă M. Sa Regele.

Promoțiune. Sâmbătă în 14 l. c. n. a fost promovată la univ. din Cernăuți d-l Teodor Botiș la gradul de doctor în teologie. D-l Botiș este al doispredcelea tinăr ungurean, care și-a câștigat titlul de doctor în științele teologice la facultatea teol. din Cernăuți în special este d-l Botiș primul bihorean ca doctor de Cernăuți (e de origine din Valea-négră în Bihor).

Expozițiunea română la Paris începe a-și da rîdele. Un mare număr de case franceze, belgiane și engleze, cari au putut să judece produsele române, s'au arătat doritoare de a intra în relațiunile de afaceri cu case românești, mai ales pentru lemne, petrolu, făină, vinuri și țnică.

Un învățăcel cu trei până 'n patru clase dela școlă o medie, se primesce în tipografia A. Mureșianu.

In contra emigrării. Ministrul de interne Coloman Szell a provocat pe toate autoritățile municipale și comitatense să urmărească cu atențiune uneltirile agenților pentru emigrări, cari amăgesc poporul și-l părăsescă țera și se mîrgă în străinătate, numai pentru-ca agenții să primescă proviziune grasă dela societățile de navigațiune. Circulara ministrului îndrumază pe autorități să trimită din când în când rapoarte despre cauzele, cari determină pe locuitorii din diferitele ținuturi a-și părăsi vatra, precum și asupra remediilor prin cari s'ar puté impede emigrările.

Revêrsarea Prutului. Telegramele sosite la ministerul român de interne anunță, că apele Prutului vin cu furie. S'au luat măsuri de apărare. Marți dimineața Prutul s'a revêrsat la comuna Hermeziu plasa Turia-Copou, jud. Iași, în cătunele Hermeziu și Vladimira, cauzând mari pagube. Casele locuitorilor au fost apărute.

Strossmayer și „fata maghiară“. Foile ungurești istorisesc următorul caz întâmplat, dic ele, în *Rohits*, unde de obicei petrece vara episcopul croat Strossmayer. De-odată păși înaintea acestuia o „fată maghiară“ oferind prelatului un buchet. Episcopul Strossmayer însă l'a refuzat dicând: „Dela Maghiari nu cumpăr nimic; nu vréu să știu nimic de Maghiari“. — Si non e vero, e ben trovato!

Gustul de artă la noi.

Elementele desinteresate din pătura noastră cultă, cari înțeleg rolul incomedurabil al artei adevărate pentru educația morală a individului și a obștei, au trebuit să se bucure mult de unele fenomene senine, cari se arată de cât-va timp în viața noastră culturală. Avântul serios, ce a luat în anii din urmă „Societatea pentru fond de teatru român“, dorul unanim ce-l manifestă opinia noastră publică pentru o activitate mai literară și mai culturală din partea celei mai vaste societăți, ce avem pentru literatură și pentru cultura poporului român; splendidul concert artistic aranjat cu ocazia adunării generale a „Asociațiunii“ la Deva, în anul trecut; concertul excelent, ce-a avut loc ȳilele trecute la Orăștie, în sfîrșit, concertul ce se va da Duminec în 22 l. c. la Abrud, cu ocazia adunării generale a „Societății pentru fond de teatru român“ din partea unui grup de coriști brașoveni și sibieni conduși de măestrul nostru iubit d-l G. Dima și din partea binereputatelor noastre forțe artistice, d-rele Valeria Pop și Adelina Piso, — éta tot atâtea probe, că spiritul claselor noastre culte începe a fi preocupat de un gust de artă laudabil în

raport cu gustul problematic, ce caracteriza pân' acum cele mai multe reprezentații pretins artistice, la cari aveam atâtea ocazii de asistat și de... regretat.

Este, incontestabil, un progres de remarcă faptul acesta. Este un semn bun pentru biata cultura noastră artistică și 'n același timp un îndemn de muncă și de entusiasm pentru acei puțin alesi ai noștri, cari s'au pus în serviciul muselor, nișuind să contribuie la propășirea neamului nostru și pe calea dragă a artei.

Dér, în vreme ce constatăm acest progres al gustului de artă la noi, să nu ne facem deocamdată iluzii prea sanguinice. Să ne păstrăm buna chibzuială în judecarea noului fenomen cultural, menit să ne îmbucure, și să căutăm mijlocele, cari să asigure permanența și cari să accelereze mersul progresului, ce-l arată gustul artistic la noi.

Cari sunt acele mijloce? Acésta nu se pôte detaia în cadrele unui articol. Tot ceea ce se pôte face aici este, să se releveze, prin atingere, mijlocele de-a promova și de-a stabili în permanentă gustul artistic adevărat la noi. Êr mijlocele aceste se indică dela sine: *manifestațiuni de artă bună prin forțe artistice de valoare*.

Avem noi aceste forțe? Și decă și câte le avem, scimu-le noi apreția și sprijini? Individualități artistice de valoare avem astăzi puține. Abia ici-colo de mai răsare câte-un talent artistic de valoare în câmpiile părăginite, bătute de cetele diletanților de totă categoria. Și, ceea ce este și mai trist, — nici puținele forțe artistice, pe cari le posedem și cu cari ne-am puté și cultiva spiritual, ne-am puté și mândri — nici nu le aprețim, nici nu le sprijinim după merit și după putința, de care am dispune, de-ar fi și... voință.

Să privim, pentru a ne convinge de acésta, singur terenul muzicii artistice la noi. Talente distinse, cum sunt compozitorii noștri scumpul (d-nii G. Dima și Iacob Mureșianu) se vîd nevoiți a se istovi în munca ingrată de profesor din cale afară ocupați și mai ales într-un mediu puțin favorabil entusiasmului pentru muse.

Alte forțe artistice bune, cum e cîntărețul nostru aprețiat d-l Damian, trebuie să se stabilească în țăr streine și nici barami un ciclu două de concerte nu pot aranja în fiecare an la noi, pentru-că temerea de *salele gôle* a devenit prea serioasă la noi în materiă de concerte. Forțe artistice netăgăduite, cum sunt d-șorele Valeria Pop și Adelina Piso și tinărul compozitor d-l Șorban, după-ce ani de ȳile fac studii pe propria cheltuială, d'abia de mai pot aranja ici colo câte-un concert două din an în an, necum să fiă chemate cu drag și fără necumire în toate centrele românești; dér mi-te să mai fie și stipendiate în scopul de-a se perfecționa la școlile celebre din străinătate.

Ei bine, în urma unui astfel de înțeles față cu forțele noastre artistice de valoare să răsară rîde imbelșugate de un gust de artă general la noi?!... În chipul acesta, pot ôre să aibă loc cât de multe și cât de bune concerte, cari să asigure, că nu se va spulbera 'n vînt fenomenul senin, ce-l semnalasem la începutul acestor rînduri?!

Nu, așa nu merge, fără că forțele noastre artistice să fie ajutate și cu burse (decă le merită) și cu asistență cât de mare (decă debutază). Cei ce dispun de împărțirea burselor, să nu se prea facă deci de-a refuzul (pe tema, că nu-i de unde, când e de unde!), êr publicul nostru să ia pildă dela compatrioții Saș, cari știu să se însuflețescă chiar și pentru concertele românești, pe când noi avem și „sfătoși“ de aceia, cari fac contra-demonstrații ridicule tocmă concertelor românești (cum au făcut'o unii la concertul din Orăștie).

Că de nu vom urma 'n chipul acesta, va peri și fenomenul îmbucurător al unui gust de artă mai bun, cum mai pieriră dela noi multe alte fenomene îmbucurătoare!

Brașov.

Ioan Scurtu.

Anuarul gimnasiului din Brașov.

Am anunțat, că de astă-dată Anuarul gimnasiului român din Brașov, publicat de d-l Virgil Onițiu, directorul școlilor medii, a apărut din incidentul jubileului de 50 de ani a gimnasiului în ediția mai mare și mai elegantă ca de obicei. Anuarul se referă nu numai la gimnasiu, ci și la școlă reală și la școlile centrale primare; în partea dintăi însă se dedică peste o sută de pagini jubileului gimnasiului. Anume se publică la început cu litere roșii „Cantata“ de d-l A. Bârseanu; apoi urmază Istorioul și Programa generală a serbărilor jubilară și un capitol reprodus din „Istoria școlilor centrale române din Brașov“ de A. Bârseanu cu privire la primul deceniu din viața acestor școle. În text se aduc și ilustrațiunile mai multora dintre fondatori.

În partea a doua urmază datele școlare, din cari însemnăm următoarele:

Profesori la gimnasiu au fost în cursul anului d-nii: Virgil Onițiu, directorul școlilor, I. Popea, P. Dima, Ip. Ilasievici, L. Nastasi, P. Budiu, D. Făgărășan, V. Gol-diș, Dr. Ios. Blaga, Dr. I. Bunea, Dum. Lupan, A. Banoiu, Nic. Sulică. — La școlă reală: G. Chelariu, Ios. Maxim, Nic. Bogdan, A. Ciortea, P. Percea, Dr. Const. Lacea, G. Dima (cântări), P. Roșca (gimnastică), Dr. St. Stinghe (catechet), G. Vătășan, N. Puican. Catechet pentru elevii gr. cat. Moise Brumboiu, paroh în Tohanul-vechiu.

Din Fondul Coresi, merit mai ales pentru sprijinirea literaturii noastre didactice, s'a subvenționat și în anul acesta edarea a 2 manuale de școlă, unul cu 414, al doilea cu 200 cor., êr din opul „Caractere morale“ s'au cumpărat 160 exemplare cu 400 cor. Afară de acestea s'au votat din fondul Coresi 300 cor. ajutor pentru d-l prof. A. Ciortea, ca împreună cu un alt ajutor dela Eforia să mîrgă în străinătate pentru studiarea specială și practică a fizicii experimentale și a cestiunilor de laboratorii fizicale. — Astfel Fondul Coresi dela înființarea sa (1895) până acum a realizat și ajutorat 7 manuale și cărți didactice și a ajutat pe 2 profesori în misiuni științifice. Pentru aceste scopuri a jertfit până acum cor. 6096.64.

Fondul mesei studenților, căruia s'a pus basă anul trecut, în anul acesta s'a mai mărit, devenind instituția principală de binefacere dela școlile noastre. Cu ocazia colectei din acest an s'au trimis cu totul 252 liste, dintre cari până la termenul dat în urmă s'au reintors numai 114; acestea însă cu un rezultat foarte îmbucurător, colectându-se — inafară de fundațiunea Săbădeanu de 1000 cor. — 7600 cor. 70 bani, dintre cari 777 cor. ca contribuiri anuale. — În anul acesta școlari au fost primiți la masa studenților 26 școlari, cărora li-s'a dat prânț gratuit pe 9 luni, costând 2771 corone.

Biblioteca școlilor constă: 1) din o bibliotecă centrală (în usul corpului didactic) care s'a înmulțit cu 639 vol.; 2) bibliotecă de clasă (în usul școlariilor) în număr de 10, cuprinzînd 1221 opuri; 3) biblioteca de mână (pentru întrebuințarea ȳilnică din partea profesorilor.)

Inafară de fondul pentru masa studenților, au mai stat în administrarea corpurilor profesionale: Fondul Coresi, care a avut în cursul anului venite: 2665 cor., erogațiuni 1098 cor., saldat per 15 (28) Maiu 1900: 1566 cor. — Fondul pentru ajutorarea școlariilor săraci 6655 cor.; fondul „Balaza St. Blebea“ 684 cor. (pentru premiarea școlariilor distinși în muzică) etc.

Dintre elevii examinați la finea anului din școlile medii 284 au fost gr. or., 20 gr. cat., 2 ev. lut., 2 mosaici. După naționalitate: 305 Români, 2 Slovaci, 1 Spaniol.

Forțele Rusiei în Asia.

Arătînd asupra rivalității dintre Rusia și Japonia în Extremul-Orient, am ȳis, că o comparațiune între puterile Rusiei din Asia și ale Japoniei devine foarte interesantă. Cestiunea forțelor Rusiei asiatice fiind un fapt capital, vom da aici câte-va date:

Se știe, că drumul de fier transiberian e aprôpe isprăvit. Nu numai Rusia pôte mobiliza repede trupele ei din Siberia de Ost, dér pôte să le procure cu înlesnire proviziuni și munițiuni. Drumul de fier rusesc trece prin regiunile siberiene cele mai roditoare. Scopul Rușilor a fost și comercial și strategic. Siberia de altfel, nu e de loc, în întregul ei, cumplitul pustiul de zăpadă și de gheață, pe care și-l închipe cei mai mulți. Un comerț activ domnesce în regiunile, pe care le străbate transiberianul. Chiar dela 1896 secțiunea vestică a acestui drum de fier a transportat în 12 luni 160,000 călători și 170,000 tone de mărfuri. La 1899, progresiune neînsemnată: secțiunea a servit 350,000 călători și a transportat 500,000 tone de mărfuri. Calea ferată a Siberiei centrale a fost întrebuințată la 1896 de 15,000 călători și au circulat pe ea 16,500 tone de marfă. În 1899 aceeași cale a fost întrebuințată de 300,000 călători și 175,000 tone.

Când încetază érna și fluviile devin navigabile, poți adî să te duci în trei săptămâni jumătate din Europa la Vladivostok, pe când pe mare 'ți trebuie 6 săptămâni. Distanța de 8850 kilom. dintre Moscova și Vladivostok va fi traversată în 15 ȳile, în dată ce se va isprăvi drumul de fier rusesc.

Cu ajutorul acestor mijloce de transport Rusia grămădesce deja de doi trei ani trupe în Manduria și în tot ținutul Amurului.

Ea ascunde bine însemnătatea efectivelor sale în acésta parte a Asiei. În imensitatea imperiului Țarilor, număröse armate se pot desloca, fără ca puterile europene să afle, fără ca vre-un ȳiar să semnaleze faptul. Nisce călătorii sosiți acum din Siberia răsăritenă au calculat, că Rușii au acolo 52.100 de ómeni, armată activă, din care 38.000 infanteriști și 4.000 călăreți, cu 14 baterii de artilerie. Lordul Ch. Beresford socotesce, că armata rusescă din Siberia răsăritenă și Manduria număra 120.000 ómeni în 1899, și de sigur de atunci trupele aceste au fost sporite.

ULTIME ȘIRI.

Londra, 17 Iulie. ȳiarele confirmă șcirea, după telegrama din Tien-Cin, că atacul trupelor aliate în contra orașului chinez n'a succes. Aliații voiaș să surprindă pe Chinesii, când însă au ajuns la ziduri, s'a vîdut, că Chinesii sunt pe pază și cu tunuri mari moderne au decimat rîndurile trupelor aliate. Colonelul american Lisconu a fost omorit în fruntea colónei de atac americane. Lupta a durat 9 ôre și s'a finit cu retragerea aliaților. Trupele aliate au avut 300 morți și răniți.

Petersburg, 17 Iulie. Situația în Manduria e critică. Miliția chineză fraternisază cu Boxerii. Inginerul superior al căilor ferate manduriene anunță, că funcționarii căilor ferate și gardele de apărare s'au retras la stațiunile de graniță, după care Chinesii au jefuit stațiunile, au nimicit proviziunile din ele și au rupt comunicația cu Khabarovsk.

Chinesii au atacat cu pucii și tunuri un vapor rusesc pe rîul Amur.

Londra, 17 Iulie. Shanghai se află în mare pericol. Consulii au cerut dela guverne să trimită vase de război pentru apărare.

Londra, 18 Iulie. „Biroul Reuter“, anunță din Tien-Cin, că confederații au luat toate forturile și au bătut pe Chinezii total. Pierderile trupelor aliate în ȳilele din urmă se urcă la 800 morți și răniți. Cele mai grele pierderi le avură Rușii și Japoneseii.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil: Gregoriu Maio.

Dela „Tipografia A. Mureșianu“ din Brașov, se pot procura următoarele cărți:

Scrieri economice.

Pentru economii de vite este de neprețuit folos marele și valorosul op **Zootecnia** său cultura generală și specială a vitelor, de **Dr. George Maior**, profesor de agricultură la școala superioară din Bucuresci (Herăstrău). Deși am anunțat încă de astătomnă aparițiunea acestui prețios op, el n'a străbătut până acum în părțile de dincoace de Carpați. Ați însă se găsește în deposit la Tipografia „A. Mureșianu“ în Brașov și se poate trimite imediat ori cui il cere. „Zootecnia“ este partea a treia din „Manual de agricultură“ al d-lui Maior, care a fost atât de călduros apreatat din partea întregii prese române și premiat și din partea Academiei Române. „Zootecnia“ cuprinde 779 pag. format mare 4° cu 225 figuri și costă 8 corone (cu posta recomandat 8 cor. 50 bani). Recomandăm economilor noștri de vite această bogată scriere, până ați singură în felul său în literatura română. Din partea I a Manualului: **Agrologia** său „Agricultura generală“, 524 pag. à 5 cor., (cu posta rec. 5 cor. 50 bani) — și partea II, **Fitotechnia** său cultura specială a plantelor cu 611 pag. și 202 figuri. Prețul 8 cor., cu posta rec. 8 cor. 50 bani).

„**Cartea Plugarilor**“ său povestiri economice despre grădinarit, economia câmpului, creșterea vitelor“ etc. scrisă de **Ioan Georgescu**. Tracteză despre legumărit, gunoiu, lucrarea pământului, sămănături, vierit, pădurit, creșterea cailor, vitelor, galitelor etc. Un exemplar de 90 pag. costă 25 cr. (plus 3 cr. porto). Acastă carte a eșit numai acum de sub tipar.

„**Stupăritul**“, întocmit cu deosebire pentru popor, pentru începători și pentru toți iubitorii de acest ram al economiei, de **Constantin Dimian**, preot în Brețcu. O carte de 154 pag. format mare 8°. Prețul 80 cr. (cu posta 85 cr.)

Insoțirile de credit împreunate cu însoțiri de consum, de vânzare, de viier, de lăptari etc. Indreptare practică pentru înființarea și conducerea de astfel de însoțiri, de F. W. Raiffeinssen. **Edițiunea a V-a.** Trad. de **Dr. A. Brode**. Editura Reuniunii rom. de agricultură din comit. Sibiuului. Conține 227 pag. și costă 80 cr. (Cu posta 90 cr.)

Cele mai de lipsă cunoștințe despre Legea veterinară — o carte foarte necesară pentru economii de vite. Editura Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiuului. Conține 134 pag. format mare și costă numai 30 cr. (cu posta 35 cr.)

Cartea stuparilor săteni de Romul Simu. Cu mai multe ilustrațiuni în text. Editura Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiuului. Prețul 40 cr. trimis francat.

Grădina de legume, de **Ioan F. Negruțiu**, profesor în Blăși. Pentru poporul nostru, scrierea d-lui prof. Negruțiu e de cel mai mare folos practic și, pe cât seim, în literatura noastră de dincoace e singura scriere mai bună în această materie. Costă 25 cr. (plus 3 cr. porto).

Vinuri din pome, de **Grigoriu Halip**, prof. la școala agronomică din Cernăuți. Este o carte de 96 pagine, în care se dau explicații și învățături amănunțite asupra modului, cum este a-se face tot felul de vin și must din felurite pome; cari pome sunt mai bune pentru facerea vinului și cum este a-se manipula vinul pentru a avé gust bun etc. Prețul 20 cr. (prin poștă 23 cr.)

O carte valoroasă, scrisă de d-l **Ioan Popea**, profesor la școalele române din Brașov. Cartea este intitulată: **„Caractere morale**, exemple și sentințe culese din istoriile și literaturile popórelor vechi și moderne“. Acastă carte, atât prin esteriorul său elegant, cât și prin cuprinsul său bogat, de aproape 400 pagine, este o adevărată podóbă în literatura noastră. Atragem asupra ei atențiunea tuturor Românilor iubitori de carte; în ea cetitorul va găsi o comoră nespuse de prețioasă de învățături, de mângâieri, de însuflețiri spre tot ce e moral, nobil și frumos. Prețul 1 fl. 25 cr. (cu posta 1 fl. 35.) Pentru România 3 Lei, la care este a se adauge și portul postal. — Se află de vânzare la Tipografia „A. Mureșianu“, la librăria N. I. Ciurcu și la librăria H. Zeidner în Brașov.

„Gazeta Transilvaniei“ cu numărul à 10 fil. se vinde la **Eremias Nepoții**.

Cursul la bursa din Viena.

Din 17 Iulie 1900.

Renta ung. de aur 4%	115.40
Renta de coróne ung. 4%	91.—
Impr. căil. fer. ung. în aur 4 1/2%	120.75
Impr. căil. fer. ung. în argint. 4 1/2%	99.20
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	117.75
Bonuri rurale ungare 4%	90.40
Bonuri rurale croate-slavone	93.—
Impr. ung. cu premii	158.50
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	139.—
Renta de argint austr.	97.65
Renta de hârtie austr.	97.40
Renta de aur austr.	115.55
Losuri din 1860.	134.55
Acții de-ale Băncei austro-ungară	17.14
Acții de-ale Băncei ung. de credit.	691.—
Acții de-ale Băncei austr. de credit.	670.50
Napoleondori	19.30
Mărci imperiale	118.55
London vista.	242.35
Paris vista	96.50
Rente de coróne austr. 4%	97.55
Note italiene	90.50

Cursul pieței Brașov.

Din 18 Iulie 1900.

Bancnota rom. Cump.	19.16	Vënd.	19.22
Argint român. Cump.	18.80	Vënd.	19.—
Napoleond'ori. Cump.	19.24	Vënd.	19.30
Galbeni Cump.	11.30	Vënd.	11.40
Ruble Rusesci Cump.	127.—	Vënd.	—
Mărci germane Cump.	58.50	Vënd.	—
Lire turcesci Cump.	10.72	Vënd.	—
Scris. fonc. Albina 5%	100.—	Vënd.	101.—

Nr. de E. 189—1900

PUBLICAȚIUNE.

Pentru scopul dărei în arëndă a grădinei popșorului (Prediger-garten) și a grădinei Ștrimpfariilor (Strumpfwirkerzwinger) în ulița școlei de gimnastică (Turnschulgäschen) pe durata din 29 Septemv. 1900 până în 29 Septemvre 1906, ambele locuri potrivite pentru magazine, se va ține **Mercuri ! August 1900 la 10 ore a. m.** o pertractare de oferte. Mai departe se va da în arëndă iarba din grădina dela casarma Lazaret pe timpul din 1 Novembre 1900, până în 31 Octomvre 1906, pentru care asemenea se va ține **Mercuri în 1 August a. c. la 11 ore a. m.** o licitațiune publică în biroul orașănesc de economie, unde se pot vedea condițiunile privitoare la pertractarea de ofert și licitațiune în timpul până la ziua numită.

Brașov, în 14 Iulie 1900.

1022,1—1. Oficiul orașănesc economic.

Locuință

(potrivită și ca locuință brăerescă),

cu grădină de pome și cu flori, pe **Caceva de sus nr. 2**, Brașov (Scheiu) în colțul Stradei Furcoiei (Catarinei), constătătoare din 3 odăi spre stradă, parchetate și cu cuptóre de căhale, o curte, o antișambă, odaie pentru băi, bucătăriă, Verandă de sticlă, grajd etc. e de inchiriat, dela **Sân-Mihaiu a. c.** pe unul său mai mulți ani. Pentru informațiuni a se adresa la prăvălia de fainăria din **Strada Vămii nr. 32.**

ANUNCIURI

(insertiuni și reclame)

sunt a se adresa subscrișei administratiunii. In cazul publicării unui anunciu mai mult de odată se face scădământ. care cresce cu cât publicarea se face mai de multe-ori.

Administr. „Gazetei Trans.“

Ciasornice de părete cu musică

este ultima novitate în fabricația ciasornicilor.

Aceste ciasornice în miniatură fran'uzesci, are lungime de 69 cm. — Castenul este acurat ca desenul, din lemn de nuc natural, lucit. cu sculpturi arite, și la fiecare oră cântă cele mai frumoșe marșuri și piese de dans.

Prețul cu ambalagii și espedat franco numai 9 fl.

Tot acelaș ciasornic fără musică, dar care bate jumătățile și orele întregi, pachetat în lădița și trimis franco numai 6 fl. 80 cr.

— Se garanteză mersul acurat pe minută. —

De ore-ce sunt ajustate fôrte elegant, se pôte considera ca o mobilă frumoșă.

— Se trimite numai cu rambursă. —

Dacă nu convine, se pôte returna și se restituie bani, de aceea nu e nici un riscio.

— Catalog ilustrat despre lanțuri, inele, ciasornice etc. gratis și franco. —

JOSEF SPIERING,

VIENA, I. Bez. Postgasse nr. 2.

3—10.

Pentru SESONUL de Primăvară și Vară

1900

925.39—40

STOFE veritabile de Brün.

Un coupon de metri 3.10 lungime pentru un costum complet roc, pantaloni și giletca	fl. 2.75, 3.70, 4.80 din stofă bună	} Iată curată.
	fl. 6.— și 6.90 mai bună	
	fl. 7.75 fină	
	fl. 8.65 mai fină	
costă numai	fl. 10.—	} foarte fină

Un coupon pentru costum de salon fl. 10.— cum și stoffe de pardiseuri, Loden pentru turisti, Kamgarn fin etc. etc. — Trimite cu prețurile fabricii renumita și cunoscută ca solidă și reela fabrică de postavuri

SIEGEL-IMHOF in BRÜNN.

— Mostre gratis și franco. Liferăție conform mostri se garanteză. —
Avantațiile clienteli private, a comanda direct la firma de sus, sunt mari.

TIPOGRAFIA

A. Mureșianu

Brașov, Têrgul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provădut cu cele mai bune mijlóce tehnice și fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus în pozițiune de a puté esecuta orice comande cu promptitudine și acurateță, precum:

- IMPRIMATE ARTISTICE IN AUR, ARGINT ȘI COLORI.
- CĂRȚI DE SCIINȚĂ, LITERATURĂ ȘI DIDACTICE
- STATUTE.
- FOI PERIODICE.
- BILETE DE VISITĂ DIFERITE FORMATE.
- PROGRAME ELEGANTE.
- BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNȚĂ DUPĂ DORINȚĂ ȘI ÎN COLORI.
- ANUNȚURİ.

- REGISTRE și IMPRIMATE pentru tóte speciile de serviciuri.
- BILANȚURİ.
- Compturi, Adrese, Circulare, Scrisori.
- Coverte, în tolä mărimea.
- TARIFE COMERCIALE, INDUSTRIALE, de HOTELURİ și RESTAURANTE.
- PREȚURİ-CURENTE ȘI DIVERSE
- BILETE DE INMORMENTARI.

Comandele eventuale se primesc în biurul tipografiei, Brașov Têrgul Inului Nr. 30, etagiul I, cătră stradă. — Prețurile moderate. — Comandele din afară rugăm a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.

A V I S.

Prenumerățiunile la **Gazeta Transilvaniei** se potú face și reinoiri și când dela 1-ma și 15 a fii-carei luni.

Domnii abonați se binevoiască a arăta în deosebii, când voiesc ca espedarea se li-se facă după stilul nou.

Domnii, ce se abonează din nou se binevoiască a scrie adresa lăsurit și se arate și posta ultima. Administrat. „Gaz. Trans.“